# NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN·WK·PPS

CENA — 2 — ZŁ

ROK 55 KRAKÓW · ŚRODA 11 · WRZEŚNIA 1946 R. NR. 213


# NIGDY NIE ODDAMY ZIEM ZACHODNICH

## Lud krakowski na manifestacyjnym wiecu piętnuje zakusy międzynarodowego kapitalizmu

Wczoraj po południu społeczeństwo krakowskie na manifestacyjnym wiecu na Rynku Krakowskim dało wyraz swej jednolitej i zdecydowanej postawie wobec mowy ministra spraw zagranicznych USA Byrnesa, godzącej w granice Ziem Odzyskanych.

Rynek Krakowski zapełniły liczne poczty sztadarowe Związków robotniczych i partii politycznych, załogi zakładów pracy, oraz gęsty tłum ludności Krakowa.

Wiec rozpoczęło przemówienie przedstawiciela OKZZ tow. Kowalczyka, który powołał do prezydium: wojewodę tow. dra Pasenkiewicza, przedstawicieli Wojewódzkiej Rady Narodowej, przedstawicieli Wojska gen Prus-Więckowskiego, płk. Łukasiewicza, przedstawicieli Zarządu Miasta, przedstawicieli partii politycznych z tow. drem Drobnerem na czele, Związków Zawodowych, oraz organizacji młodzieżowych.

Manifestujący tłum odśpiewał Rotę, a następnie wznosząc okrzyki na cześć Armii Polskiej przyjął oklaskami płk. Łukasiewicza.

Po jego krótkim żołnierskim przemówieniu zabrał głos imieniem Polskiej Partii Socjalistycznej poseł K. R. N. tow. dr Drobner.

W mocnych słowach dał mówca wyraz jednolitej postawie nietylko klasy robotniczej, ale całego społeczeństwa polskiego wobec napaści faszystowskiego kapitalizmu międzynarodowego na Ziemie, które Naród Polski wywalczył za cenę najlepszej krwi i męki w ponurych latach niewoli.

Mówca stwierdził, iż wierzy, że mowa Byrnesa nie była głosem ludu Stanów Zjednoczonych, ale głosem rekinów kapitalizmu i imperializmu faszystowskiego. Proletariat wszystkich krajów nie dopuści, aby Niemcy byli znowu zarzewiem pożaru nowej wojny.

Przypominając układ poczdamski tow. dr Drobner dowiódł, że mowa pana Byrnesa jest zdradą i złamaniem przyrzeczenia danego sojusznikom. Na zakończenie padło wezwanie do Zjednoczenia społeczeństwa przy Rządzie Jedności Narodowej i zadokumentowania przez to stanowczej woli, że jeżeli chodzi o dobro Narodu pójdziemy w zwartym szeregu do walki z kapitalizmem o nową szczęśliwą Polskę.

Po przemówieniu tym, które przyjęto niemilknącymi owacjami zabrali głos przedstawiciel PPR tow. Strzelecki oraz w imieniu 4 partii politycznych

(Dalszy ciąg na str. 2)

## Konferencja londyńska otwarta

### Brak Żydów i Arabów palestyńskich

LONDYN 11. 9. (BBC). We wtorek premier Attlee otworzył konferencję dla spraw palestyńskich w obecności 7 przedstawicieli państw arabskich. W swoim inauguracyjnym przemówieniu powitał on obecnych przedstawicieli wyrażając ubolewanie, że między zebranymi nie ma przedstawicieli Arabów palestyńskich. Uważa jednak, że obecność przedstawicieli 7 państw arabskich dostatecznie reprezentuje głos Arabów na konferencji. Następnie apelował o utrzymanie możliwie najbardziej rzeczowego tonu w konferencji, starając się unikać zbyt licznych dygresji historycznych, podkreślając konieczność ustępstw z obu stron, ponieważ problem palestyński nie będzie mógł być załatwiony bez pewnych strat dla każdej ze stron zainteresowanych. Wreszcie zwrócił uwagę na to, że sprawa Palestyny odbija się głośnym echem na całym świecie. Polityka brytyjska od ćwierćwiecza odnosiła się z sympatią i zainteresowaniem do procesu odrodzenia Arabów jak np. w Iraku i Transjordanu, jedynie tylko w Palestynie stosunki anglo-arabskie natrafiły na trudności.

Następnie premier Attlee przedstawił plan brytyjski, zwracając uwagę, że jest to projekt, który ma stanowić podstawę dyskusji, ale rząd brytyjski oczekuje wniesienia do niego poprawek względnie nawet projektu alternatywnego. Jak wiadomo, plan brytyjski przewiduje utworzenie 4 odrębnych organizmów, stanowiących części składowe federacji palestyńskiej, na czele której stałby rząd centralny z siedzibą w Jerozolimie, do którego kompetencji należałyby sprawy zagraniczne, bezpieczeństwa i obrony oraz ostateczna decyzji w sprawie imigracji.

## Udział Żydów nie wykluczony

LONDYN 11. 9. (BBC). Członkowie egzekutywy Agencji Żydowskiej studiują tekst przemówienia premiera Attlee. Rzecznik Agencji Żydowskiej podał w poniedziałek do wiadomości iż nie wyklucza się wzięcia udziału w obradach przez delegację Agencji Żydowskiej.

Zarówno Agencja Żydowska jak i Żydowska Rada Narodowa potępiły ostatnie terrorystyczne akty, które miały miejsce na terenie Palestyny.

## Jeszcze o mowie Byrnes'a

Piątkowe przemówienie ministra spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych, Byrnesa, wygłoszone w Sztutgarcie, wywołało na całym świecie zrozumiały rezonans. Z zainteresowaniem oczekiwały sprecyzowania amerykańskiego punktu widzenia na zagadnienie Niemiec narody bezpośrednio zagrożone niebezpieczeństwem agresji niemieckiej, narody, które, zawdzięczając swojemu szczęśliwemu położeniu geograficznemu, na agresję tę nigdy nie były i nie są obecnie bezpośrednio narażone oraz — oczywiście — naród niemiecki.

Ogólnie liczono się z tym, że mowa ta będzie utrzymana w tonie przychylnym dla Niemiec. Inaczej min. Byrnes nie wygłaszałby jej w Sztuttgarcie. Ale to, co powiedział, przeszło wszelkie przewidywania, nietylko opinii światowej, lecz i samych Niemców.

Mowa min. Byrnesa jest bezsprzecznie ukoronowaniem uprawianej przez pewne międzynarodowe koła wielkiego kapitału — polityki „stawiania" na Niemcy. Musimy zdać sobie sprawę z jednego. Ciepłe słowa, wypowiedziane przez min. Byrnesa pod adresem narodu niemieckiego, nie wynikają z żadnego sentymentu, z żadnych przesłanek humanitarnych. Zimny, oparty na dobrze przemyślanej kalkulacji punkt widzenia min. Byrnesa, służyć ma określonym interesom określonych grup wielkiego kapitału z jednej strony, a z drugiej interesom imperialistycznej ekspansji politycznej najnowszego i najpoważniejszego (może nawet od czasów rzymskich) — imperializmu amerykańskiego.

Stany Zjednoczone, wysuwając w sposób sprecyzowany przez min. Byrnesa sprawę Niemiec na forum międzynarodowe, dążą nie tylko do zagrania kartą niemiecką, łatwo w ten sposób pozyskaną, lecz i do stworzenia w zakresie stosunków międzynarodowych takiej sytuacji politycznej, która by pozwoliła mi odgrywać rolę rozstrzygającego we wszystkich sprawach arbitra. Jasnym jest, że ta droga nie ułatwia utrwalenia pokoju światowego. Czy min. Byrnes nie zdaje sobie z tego tak samo dobrze sprawy, jak my?

Dla nas, Polaków, nie tylko ważny jest ten ustęp mowy min. Byrnesa w której atakuje on nasze granice zachodnie, nas tak samo obchodzi cały ogólny ton tej tak niebezpiecznej dla pokoju mowy, mowy popierającej otwarcie nacjonalistyczne aspiracje Niemiec. Dla nas sprawa naszych granic na Odrze i Nysie nie podlega dyskusji. Rozumieją to dobrze w całej Europie te wszystkie narody, które zetknęły się bezpośrednio z agresją hitlerowską. Ostatnio nawet min. Bevin zaprzestał ataków na nasze Ziemie Odzyskane.

Miejmy nadzieję, że gra rozpoczęta przez min. Byrnesa będzie tylko grą dyplomatyczną, która nie przyniesie większych szkód pokojowi, tak bardzo upragnionego przez całą, wyzwoloną z faszystowskiej niewoli, ludzkość.

ALEKSANDER ROWIŃSKI

## Churchill wraca do Londynu

LONDYN. 11. 9. (SAP) Pismo Bund podaje wiadomość, jakoby Churchill przebywający w tej chwili w Szwajcarii był zmuszony do przerwania swego pobytu na skutek rozwoju sytuacji międzynarodowej.

Mówi się w Szwajcarii, że samolot wojskowy angielski »Cointrien« który wylądował w Szwajcarii pozostaje do dyspozycji Churchilla.

## Z Palestyny do Polski

TEL-AVIV, 11. 9. (PAP). Transport około 450 repatriantów polskich wyruszył 7 września z Palestyny do obozu Elshatt koło Suezu. Transport zorganizowany został przez UNRRA. Do transportu należą liczni b. wojskowi i ich rodziny. Na dworcu [illegible] odjeżdżających konsul Loc. Orkiestra repatriantów odegrała hymn polski. Po kilku dniach transport wyruszy z Port Said do Włoch.

(Dalszy ciąg ze str. 1)

S. D. S. L. PSL i S. P., inż. Tor. Następnie przemawiał delegat Polskiego Związku Ziem Zachodnich poseł Dobrowolski i przedstawiciel 16 p. piech. plut. Cieśliński, który przebył zaszczytny szlak bojowy od Lenino pod Berlin. Wszyscy mówcy podkreślili nieugiętą wolę Narodu w obronie granic.

Na zakończenie manifestacji uchwalono następującą rezolucję:

**„Kilkudziesięciotysięczny wiec ludu miasta Krakowa protestu je uroczyście i jak najostrzej przeciw atakowi przedstawiciela imperialistycznych, kapitalistycznych i reakcyjnych kół amerykańskch — p. Byrnesa na nasze granice zachodnie nad Odrą i Nysą. Jesteśmy przekonani, że lud pracujący Stanów Zjednoczonych nietylko nie życzy sobie odbudowy Niemiec silnych, a przeciwnie życzy tylko Narodowi Polskiemu, Narodowi Tadeusza Kościuszki i Pułaskich największego rozkwitu i odbudowy silnej, suwerennej, wolnej Rzeczypospolitej Polskiej. P. Byrnes, jako agent giełdziarzy nowojorskich chce wygrać na powrocie Niemiec do dobrobytu interes kapitalistów i bankierów amerykańskich. Obojętnym jest mu los Polski umęc. ›nej przez Niemców, los milionów ludzi, którzy osiedlili od roku na prastarej ziemi śląskiej.**

**Naród Polski jednomyślnie protestuje przeciw myśli o odebraniu nam Ziem Odzyskanych i wzbogacaniu faszystowskich Niemiec. Jesteśmy przygotowani na najostrzejszą walkę o ziemię, skąd nasz ród.**

**Nasz naród winien się skupić wokół Rządu Jedności Narodowej, i wbrew kapitalistycznym zamachom utrzymać Straż nad Odrą w naszym ręku i wytrwać w walce przeciwko wszystkim zewnętrznym i wewnętrznym wrogom naszej Ojczyzny.**

**W mieście naszym, gdzie splamiony został honor w dniu głosowania 30 czerwca, spoił nasze szeregi, reprezentujące wszystkie stronnictwa polityczne w jeden obóz walki o Dobro naszej Ojczyzny kapitalistyczny agent amerykański p. Byrnes.**

**W oparciu o prawdziwie przyjaznego sojusznika ze Wschodu, o Związek Radziecki i w oparciu o nasze niezliczone masy pracujące wytrwamy i na wieczne czasy utrzymamy Dolny Śląsk przy Polsce, szerokie wybrzeże Bałtyku pod białoczerwonym sztandarem".**

Manifestacja zakończyła się odśpiewaniem Roty, która przybrała charakter symbolicznej przysięgi. (m)

## Sensacyjne stanowisko MRP

PARYŻ 11. 9. (TASS). Zgromadzenie Ustawodawcze odrzuciło wniosek komisji spraw wewnętrznych domagający się niebrania pod uwagę propozycji Republikańskiej Partii Ludowej, żądającej poddania ordynacji wyborczej wraz z konstytucją pod głosowanie ludowe.

Nie było niespodzianką stanowisko radykałów z Herriot'em na czele, natomiast przyłączenie się do wniosku katolickiego MRP stanowi sensację.

## *Problemy polityki zagranicznej*

# Min. Rzymowski o pokoju i zobowiązaniach międzynarodowych

PARYŻ, 11. 9. (PAP). Półoficjalny dziennik „Monde" publikuje obszerny wywiad z szefem naszej delegacji zagranicznej min. Rzymowskim. Wywiad ten został udzielony przed wygłoszeniem mowy Byrnesa. Min. Rzymowski oświadczył, m. in.:

### FUNDAMENTY POKOJU

„Pragniemy uczestniczyć w każdym wysiłku międzynarodowym zmierzającym do utrwalenia pokoju światowego. Stąd nasz pozytywny wkład w prace konferencji paryskiej. Sojusze zawarte przeciwko wspólnemu wrogowi, wypróbowane w wojnie, stanowić winny więź cementującą pokój. Wielkie mocarstwa ponoszą w tym względzie podobną odpowiedzialność, jak w czasie wojny. Sojusz polsko-radziecki stanowi zasadniczy czynnik naszej polityki zagranicznej. Nie ustajemy też w wysiłku utrwalenia jak najlepszych stosunków z sojusznikami na zachodzie".

### KONFERENCJA PARYSKA

Na zapytanie, co sądzi o postępie prac konferencji, min. Rzymowski odpowiedział: „Myślę, iż światowa opinia publiczna słusznie rozczarowana jest powolnością prac konferencji, którą hamują długie jałowe dyskusje. Prace mogłyby być przyspieszone, gdyby traktowano z większą ufnością punkty traktatu, przygranicznych". Minister przypomina zobowiązania powzięte przez mocarstwa anglosaskie w przedmiocie ochrony przez nie mienia Państwa Polskiego na ich terytoriach oraz w sprawie ułatwienia powrotu do Polski znajdujących się za granicą Polaków.

### ZAPOMNIANE ZOBOWIĄZANIA

„Muszę stwierdzić z żalem — dodał minister — że zobowiązania te są zbyt często zapominane. Zato klauzule Poczdamu mówiące o wolnych wyborach w Polsce, są zbyt często wykorzystywane, jako próby ingerencji w wewnętrzne sprawy kraju. Normalizację życia w Polsce utrudnia obecność za granicą takich wojsk, jak Andersa, które tracą powoli charakter jednostek polskich, wcielając wielką ilość zagranicznych elementów faszystowskich, jak Ukraińcy b. dywizji „Galizien", członków, volksdeutschów, nawet Niemców.

### WYBORY

Polska nie mogłaby zgodzić się na to, aby jej problemy wewnętrzne rozstrzygano na terenie międzynarodowym, ani by ktokolwiek uważał się za upoważnionego do mieszania się do jej życia wewnętrznego. Po uchwaleniu nowej ordynacji wyborczej na najbliższej sesji KRN wyznaczony zostanie termin wyborów".

### STOSUNKI POLSKO-CZESKIE

Na pytanie w kwestii stosunków polsko - czechosłowackich minister, mówiąc o przyjaźni obu krajów jako tradycyjnej polskiej polityki zagranicznej, podkreślił znaczenie problemu niemieckiego i znaczenie zabezpieczenia się przeciwko niemieckiemu militaryzmowi.

## Potrzebne doświadczenie Polski

LONDYN 11. 9. (BBC). Do podkomitetu dla sprawy statutu Triestu utworzonego przy włoskiej komisji polityczno-terytorialnej poza delegatami Wielkiej Czwórki wejść mają delegaci Australii, Holandii, Polski i Jugosławii. Przy czym udział Polski w tym podkomitecie uzasadniony został jej doświadczeniem przy sprawie [illegible] ska.

Komisja prawna debatowała bez osiągnięcia porozumienia nad sprawą wniosku australijskiego włączenia do traktatów pokojowych klauzuli o utworzeniu międzynarodowego trybunału obrony praw człowieka, zastanawiając się, czy sprawa ta podlega kompetencji komisji.

## Albania przedstawia okrucieństwa Greków

LONDYN 11. 9. (BBC). Rada Bezpieczeństwa debatuje nadal nad skargą Ukrainy przeciwko Grecji. Przemawiali delegat Stanów Zjednoczonych i Australii, opowiadając się przeciwko skardze ukraińskiej. Delegat amerykański wyraził się, że absurdem jest twierdzenie, jakoby Grecja mała i zniszczona mogła stanowić niebezpieczeństwo dla pokoju na Bałkanach, tym bardziej, że jej sąsiedzi posiadają blisko pięciokrotną przewagę militarną. Zdaniem jego, obecność wojsk brytyjskich na terytorium Grecji wpływa uspakajająco na nastroje panujące w Grecji. Przemówienie delegata Australii było utrzymane w podobnym duchu. Ponadto przemawiał również przedstawiciel Albanii, przedstawiając okrutne traktowanie Albańczyków przez Greków

## Spaak domaga się gwarancji

LONDYN. 11. 9. (BBC) Korespondent radia brytyjskiego donosi, że przewodniczący Zgromadzenia Generalnego ONZ min. Spaak zażądał gwarancji że żadna delegacja nie będzie wnosiła o odroczenie terminu Zgromadzenia poza 23 październik. Żądanie to wiąże się z uchwałą, która zapadła na posiedzeniu niedzielnym Wielkiej Czwórki i Chin przy udziale min. Spaaka w sprawie odroczenia terminu Zgromadzenia Generalnego ONZ na dzień 23 października.

W imieniu delegacji brytyjskiej gwarancji takiej udzielił min. Alexander po porozumieniu się z rządem brytyjskim.

NOWY JORK. 11. 9. (PAP) Generalny sekretarz Narodów Zjednoczonych Trygve Lie wysłał depeszę do przewodniczącego generalnego zgromadzenia Narodów Zjednoczonych Spaaka, przedstawiając mu trudności proponowanego odroczenia na miesiąc zgromadzenia generalnego.

Trygve Lie wysłał również depeszę do ministrów spraw zagranicznych Wielkiej Czwórki, prosząc ich o stanowcze zagwarantowanie wobec Zgromadzenia, że zbierze się ono 23 października, a nie będzie jeszcze raz odłożone. Po otrzymaniu odpowiedzi Trygve Lie ma zamiar przedłożyć sprawę 46 innym narodom do ostatecznej decyzji.

## Co zdecyduje Truman

NOWY JORK 11. 9. (SAP). Kongres Związków Zawodowych (ZIO) zażądał od prezydenta Trumana zdymisjonowania Clintona Andersona podsekretarza Stanu dla spraw rolnictwa. Powodem tego jest decyzja zwiększenia stanu pogłowia bydła. Oskarżano go, że pociągnięciami swoimi usiłował spowodować inflację.

## Bezdomni londyńczycy zdobywają mieszkania

LONDYN, 11. IX. (BBC). Brytyjskie ministerstwo robót publicznych oświadczyło, że użyje wszelkich swych wpływów celem eksmisji osób, które samowolnie wkroczyły na teren domów stanowiących własność prywatną w Londynie. Możliwe jest, przekazanie tej sprawy Sądowi Najwyższemu.

Jak wiadomo w dniu wczorajszym przeszło 1500 osób reprezentujących 500 bezdomnych rodzin londyńskich zajęło siłą wielki blok składający się z niezamieszkałych luksusowych lokali.

LONDYN, 11. IX. (PAP). Tego samego dnia w godzinach późniejszych poszukujący dachu nad głową znalezli dalszych 9 miejsc, w których stoją przedwojenne domy lorda Uchester-Moray. W domach tych zainstalowało się 20 rodzin.

Członek partii komunistycznej okręgu londyńskiego Denis Gottwin oświadczył: „dostatecznie długo czekaliśmy, by tego rodzaju domy zostały zamieszkane przez bezdomnych. Mamy nadzieję, że akcja podjęta dzisiaj przez 1500 londyńczyków przyczyni się do zwrócenia uwagi na istnienie takich mieszkań.

## Dramatyczny apel

LONDYN, 11. IX. (BBC). Na zebraniu Międzynarodowej Organizacji Żywnościowej w Kopenhadze delegat Indii zwrócił się z dramatycznym apelem do zebranych o dopomożenie Indiom w kwestiach żywnościowych, ponieważ konferencja nie może zapominać, że miliony ludzi w Indiach znajdują się na granicy śmierci głodowej.

# W drugą rocznicę rewolucji ludowej w Bułgarii

W czasie, gdy na konferencji pokojowej ważą się losy traktatów pokojowych z państwami, b. satelitami osi, mija druga rocznica zwycięskiego powstania antyfaszystowskiego w Bułgarii.

Wypędzenie Niemców i obalenie dyktatorskiego Regentów epigonów reżimu króla Borysa to nie wynik jakiejś rewolucji pałacowej, lecz rezultat uporczywej i wieloletniej walki narodu bułgarskiego o suwerenność i demokrację.

Już na wiele lat przed wybuchem drugiej wojny światowej Bułgaria stała się pokornym wasalem hitlerowskich Niemiec. Reakcyjna klika panującego króla Borysa zlikwidowała reszlki demokracji i oparła się całkowicie na sojuszu z Hitlerem, który uczynił z Bułgarii bramę wypadową przeciw Jugosławii i Grecji.

Naród bułgarski nietylko że nie poparł tej zgubnej polityki ale od początku rozpoczął walkę z niemiecką okupacją i rodzimą zdradą narodową. W 1941 r. powstaje Narodowy Front Ojczyźniany, który skupił wszystkie demokratyczne partie i ugrupowania antyfaszystowskie. Ruch oporu, powstały na terytorium całego kraju, dysponował przeszło 100.000 armią partyzantów, zorganizowanych w oddziały i brygady (najsłynniejszą z nich była się brygada im. G. Dimitroffa.)

Na skutek silnej antyniemieckiej propagandy wśród wojska i nastrojów, które je opanowały, Niemcy uważali je za niepewne dla siebie do tego stopnia, że nie zaryzykowali „łatania" frontu dywizjami bułgarskimi. Według tajnych danych sztabu niemieckiego, w okresie tylko 10 miesięcy 1943 r. bułgarscy „bandyci" dokonali 1.615 akcji dywersyjnych i sabotażowych. Oprócz zbrojnych wystąpień oddziałów partyzanckch, cały naród był opanowany duchem oporu Przykładem tego jest fakt, że mimo zarządzeń faszysty, premiera Filowa, w ręce Nemców nie przekazano ani jednego Żyda. Bułgaria jest jedynym krajem w Europie, w którym ilość Żydów nie zmniejszyła się.

Największym sukcesem Narodowego Frontu Ojczyźnianego było obalenie faszyzowskiego reżimu w Bułgarii w dniu 9 września 1944 r. Zwycięstwo zostało osiągnięte przy pomocy i udziale oddziałów partyzanckich, zrewołtowanej części armii i mas narodowych.

Nowopowstały rząd natychmiast nietylko zerwał sojusz z Niemcami ale wypowiedział im wojnę. Fakt ten był bardziej doniosły, niż — [illegible]zykład — wypowiedzenie wojny Niemcom przez Argentynę.

Bułgarski Front Ojczyźniany oddał do dyspozycji sojuszników przeszło 400.000 armię.

Wojska bułgarskie, walczące aż do zakończenia wojny razem z Armią Czerwoną i wojskami marszałka Tito, wyzwoliły część Chorwacji, Słoweniii, południowych Węgier i Austrii. W toku tych walk poniosły też duże straty.

Nowy rząd bułgarski nie ograniczył się wyłącznie do wzięcia udziału w wojnie z Niemcami. Przystąpił do przeprowadzenia niezbędnych reform społecznych, z kórych [illegible] jest reforma rolna — do odbudowana zrujnowanej gospodarki narodowej oraz do głębokiej demokratyzacji kraju, niweczącej wszelkie pozostałości faszyzmu.

Rezultatem pracy rządu, składającego się z przedstawicieli wszystkich partyj demokratycznych, był sukces, odniesiony w wyborach przeprowadzonych 18 października 1945 r.. w których 85 proc. głosów padło na kandydatów listy Narodowego Frontu Ojczyźnianego.

Traktat pokojowy, który wkrótce zostanie podpisany z Bułgarią, wykaże, jak w opinii państw sojuszniczych okupił naród bułgarski krwą i pracą grzechy zwalczonych rządów faszystowskich.

A. E. Lubelczyk.

## Porozumienie handlowe

LONDYN 11. 9. (BBC). Obrady toczące się w Londynie pomiędzy ministerstwem handlu a radziecką delegacją handlową osiągnęły porozumienie w kilku ważnych s[illegible]. Wynikiem ich będzie eksport do Zw. Radzieckiego angielskich maszyn przemysłowych oraz import ze Związku Radzieckiego do Wielkiej Brytanii 25.000 ton drzewa. Rozmowy nie są jeszcze ukończone, a wynikiem ich ma być zawarcie traktatu handlowego radziecko-angielskiego.

## Granica francusko-hiszpańska

LONDYN 11. 9. (BBC). Premier Bidault przemawiając na komisji spraw zagranicznych Zgromadzenia Ustawodawczego opowiedział się za utrzymaniem zamkniętej granicy francusko-hiszpańskiej mimo, że jej otwarcie mogłoby być uzasadnione względami gospodarczymi, posiadającymi ważne [illegible] dla Francji.

# Zarażeni faszyzmem -- niepożądani

## Kanadyjczyty o żołnierzach Andersa

OTTAWA. 11. 9. (PAP) Wysyłanie do Kanady przez rząd brytyjski 4 tysięcy żołnierzy polskich z armii Andersa wywołało niezadowolenie kanadyjskiej opini [illegible].

Dziennik »Citizen« potępia rząd kanadyjski za wyrażenie zgody na wpuszczenie do Kanady elementów faszystowskich.

Niezadowolenie wywołał również fakt udzielenia pozwolenia przez rząd brytyjski na osiedlenie się w i tak już przeludnionej Wielkiej Brytanii 250 tysęcy żołnierzy Andersa z rodzinami.

»Citizen« stwierdza, że większość członków armii Andersa zarażonych jest nieuleczalnie ideologią faszyzmu. »Sam Anders — pisze dziennik — bynajmniej nie zrezygnował ze swych planów, aby kiedyś na czele swych wojsk powrócić do Polski i obalić jej rząd«. »Citizen« apeluje do rządu, by nie wpuszczał faszystów do kraju.

»New Herald« wychodzący w Vancouver również sprzeciwia się wpuszczeniu andersowców, stwierdzając, że powinni oni wrócić do Ojczyzny i pomóc przy odbudowie nowej Polski.

Przedstawiciele zw. górników w Ontario stwierdzili, że związek przeciwstawi się próbom zatrudnienia żołnierzy Andersa w kopalniach. Podkreślił on, że zamiary takie mają przedstawiciele większego przemysłu dążąc do takich warunków, w którychby łatwiej można było osiągnąć obniżkę płac.

## Hitlerowcy na stanowiskach

LONDYN 11. 9. (PAP). — Tygodnik „Tribune", komentując dwie ostatnie nominacje w strefie brytyjskiej stwierdza, że dyrektorem nowokreowanego niemieckiego „centralnego departamentu sprawiedliwości" został „szczery przeciwnik zasady denazyfikacji", a dyrektorem tamtejszej [illegible] kolejowej b. członek partii hitlerowskiej, zajmujący w swoim czasie wysokie stanowisko w hitlerowskim ministerstwie komunikacji.

Pierwszy to b. sędzia hamburski W. Kisselbach, autor głośnego memorandum z jesieni ub. roku, w którym występował on w obronie partii hitlerowskiej. Drugi, niejaki Busch, wstąpił do partii hitlerowskiej w maju 1933 r. „Tribune" podkreśla, że wysunęcie Buscha na kierownicze stanowisko przekreśla możliwości denazyfikacji jego licznych podwładnych. Pismo dodaje, że w Niemczech i za granicą nominacje te będą zrozumiane jako udzielanie poparcia hitlerowcom.

## Lynch w Ameryce

NOWY JORK 11. 9. (PAP). W ciągu ubiegłych kilku tygodni w stanach południowych zanotowano więcej wypadków lynchu lub usiłowania lynchu niż w ciągu wielu ub. miesięcy. Zachodzi obawa, ze w najbliższej przyszłości sytuacja jeszcze się pogorszy. Tarcia pomiędzy białymi i murzynami w tej okolicy są obecnie silniejsze niż w ciągu ubiegłych lat. Powstały one na tle nastrojów powojennych. Jak wiadomo, podczas wojny murzyni byli zaciągani do armii na równi z białymi. W obozach wojskowych na południu traktowano ich inaczej niż białych i starano się zatrudniać ich raczej w batalionach roboczych niż w oddziałach walczących, jednakże, biorąc ogólnie, była mniejsza różnica w traktowaniu murzynów w armii niż w życiu cywilnym.

# Z życia PARTII

## Nowe placówki w Tarnowie

Komitet Powiatowy PPS postanowił przeprowadzić masowe zebrania w większych ośrodkach robotniczych, celem organizowania w szeregi Polskiej Partii Socjalistycznej i rozpowszechniania prasy partyjnej.

Dnia 4. IX. 1946 r. odbyło się m. in. zebranie w Cegielni „Tarnowianka". Sprawę wstępowania do Partii i rozpowszechniania „Naprzodu" referował tow. Orliński, który w swojej mowie podkreślił konieczność w obecnej chwili wstępowania do Polskiej Partii Socjalistycznej i uświadamiania się przez czytanie prasy Polskiej Partii Socjalistycznej.

W czasie dyskusji zabierało głos kilku robotników i podkreślali zgodnie, że byli, są i będą PPS-owcami. Oświadczyli również, że będą starali się o zwiększenie kolportażu dziennika socjalistycznego „Naprzodu". Na zebraniu tym dokonano wyboru Komitetu Fabrycznego.

W tym samym dniu odbyło się zebranie w fabryce „Konstancja".

Zagadnienia aktualne zreferował tow. Mgr. Sidorowicz, który w swojej mowie podkreślił konieczność wstępowania do Polskiej Partii Socjalistycznej oraz rozszerzania światopoglądu przez czytanie prasy partyjnej. W dyskusji zabierali głos robotnicy, podkreślając, że chętnie przystąpią na członków Partii. Tow. Sidorowicz zauważył, że w fabryce winno się zorganizować odczyt o socjalizmie.

Dnia 5. IX. 1946 r. odbyło się w tej fabryce zebranie na którym ukonstytuował się miejscowy Komitet P. P. S.

Także we młynie „Romana" odbyło się zebranie, na którym omówiono sprawy wstępowania do Partii i czytania prasy partyjnej.

Odbyły się również zebrania w dwu fabrykach a mianowicie w fabryce „Rudy" i w Miedomicach.

### WZMACNIANIE GARNIZONÓW

TEL-AVIV, 11. 9. (PAP). W nocy z poniedziałku na wtorek do Tel-Aviv przybyły nowe oddziały brytyjskie w liczbie kilku tysięcy żołnierzy. Wprowadzona została godzina policyjna.

# Konferencja Woj. Wydz. Kultury i Sztuki

Dnia 9 września br. odbyła się pod przewodnictwem wojewody dra Pasenkiewicza konferencja Woj. Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w sprawie dysponowania funduszami Wydziału na nagrody artystyczne.

Obecni byli, wojewoda dr Pasenkiewicz, naczelnik Wydziału Kultury i Sztuki Wejman, kierownik Oddziału muzycznego Soja, rektor U. J. Walter, prezes Związku muzycznego Rudnicki, ze związku kompozytorów Wiechowicz, ze związku literatów Otwinowski, Andrzejewski oraz Kwiatkowski, prorektor Akademii Sztuk Pięknych Pronaszko, prezes Głównego Zarządu Związku Plastyków, Teyseurre, oraz ze Związku Dziennikarzy redaktor Lankau.

Wszyscy obecni przedstawiciele związków, wyrazili zadowolenie z dotychczasowego rozdzielenia nagród. — Suma przeznaczona do rozdziału dla subwencjonowania artystów i naukowców wynosi obecnie pół miliona złotych miesięcznie.

Jak dotąd sposób rozdzielania nagród polegał na tym, że związki zawodowe dostarczały listy do 10 nazwisk kandydatów, którym rozdzielano po 5 tys. złotych. Obecnie związki zawodowe mogą podawać kandydatów nie tylko do zapomóg jednorazowych, sporadycznych, ale też do zapomóg stałych z tym, że granica została ustalona do pół roku.

Jednorazowe zapomogi wynoszą 5 tysięcy zł, stałe 3 tysiące zł miesięcznie.

Na konferencji rozszerzono zakres rozdzielania subwencji. Dotychczas obejmował on tylko związki zawodowe artystyczne i naukowców, obecnie także i Związek Dziennikarzy, który będzie wysuwał swoich kandydatów, publicystów.

Instytucja Wojewódzkiej Nagrody artystycznej pozostaje nadal bez zmian, tj. udziela się co miesiąc 30.000 zł za utwór lub całokształt działalności artysty z uwzględnieniem jego postawy społecznej. W nagrodzie tej uczestniczą Związki Literatów, Plastyków i Muzyków łącznie z kompozytorami. W skład komisji wchodzi po 2 delegatów z każdego związku i 2-ch delegatów ze Związku Dziennikarzy.

Ostatnio przyznano następujące nagrody: w maju Otwinowskiemu, w czerwcu Pronaszce Zbigniewowi, w lipcu Malanowskiemu Arturowi, w sierpniu Andrzejewskiemu Jerzemu. Wrześniowa nagroda przypada kandydatowi Związku Plastyków. (o. d.)

## Zamek w Niepołomicach zagrożony

Niewielu wie, że w Niepołomicach znajduje się piękny stylowy zamek z okresu renesansu. Za czasów okupacji Niemcy usiłowali zniszczyć ten zabytek przez wysadzenie go w powietrze. Plan jednak nie udał się.

Poza nielicznymi uszkodzeniami pałac niepołomicki został nienaruszony. Większe szkody przyniosły działania wojenne 45 roku oraz późniejszy brak jakiejkolwiek opieki. Przede wszystkim ucierpiał dach zamku, co w następstwie przyniosło poważne zniszczenia wewnątrz gmachu; podłoga zaczęła gnić, na ścianach ukazały się zacieki w wielu miejscach odpadł tynk.

Obecnie zabytkowy ten gmach znajduje się pod zarządem państwowym i jest w użytkowaniu sądu, poczty, milicji i gimnazjum.

Do niezbędnego remontu potrzebna jest kwota około 30.000 zł. Starostwo oraz władze szkolne podjęły się pokrycia większej części tej sumy. Pozostały brak około 10.000 zł. uniemożliwia dokończenie niezbędnej naprawy.

Nadchodząca jesień stanowi poważne niebezpieczeństwo dla niepołomickiego zamku. Znając przywiązanie społeczeństwa do zabytków ocalałych w tej wojnie nie wątpimy, że ta istotnie drobna suma nie stanie na przeszkodzie w realizacji takiej inicjatywy. (B. g.).

## Choroby zakaźne w Krakowie

W tygodniu 36 za czas od 1. IX. do 7. IX. 1946 zanotowano wypadki: Duru brzusznego 4, czerwonki 2, płonicy 11, błonicy 13, róży 6, krztuśca 2, zimnicy 2, gruźlicy 29.

## Upośledzenie dzielnic w Krakowie

Elektryfikacja po wsiach przybiera coraz szersze rozmiary, i tak np. Tonie, wieś przyłączona do Krakowa, otrzymała w tych dniach oświetlenie elektryczne.

To też zdziwienie ogarnia mieszkańców pewnych dzielnic Krakowa, o których Elektrownia widocznie zupełnie zapomniała, a które do dziś pozbawione światła elektrycznego tonę w ciemnościach, pomimo że mają urządzenia do oświetlenia i brak tylko założenia lamp i połączenia z Elektrownią.

Są to dzielnice: Zakrzówek, Dębniki, Ludwinów, a może i inne dzielnice poza wymienionymi.

I jeszcze jedna bolączka. Reprezentacyjna ulica Dietlowska od wylotu ul. św. Agnieszki i baraku szkoły zawodowej aż do Wisły z nowo czesnymi ulicami: Orzeszkowej, Kordeckiego, św. Stanisława nie mają oświetlenia i toną w nocy w ciemnościach.

Okupanci niemieccy w tej dzielnicy wykopali wszystkie latarnie gazowe, a Magistrat i Elektrownia w ciągu 1 i pół roku nie zatroszczyli się, aby zaprowadzić w tej dzielnicy z powrotem oświetlenie tych ulic.

Niechże i to upośledzenie zostanie nareszcie usunięte.

## Angielscy filmowcy w Krakowie

KRAKÓW (PAP). Do Krakowa przybyła angielska ekspedycja filmowa ze znanym reżyserem Marschaliem oraz przedstawicielami filmu polskiego.

Ekspedycja ta nakręca film p. t. „Czarodziejski globus", ilustrujący przygody dwojga dzieci angielskich, zwiedzających Polskę. Udział w filmie biorą: córeczka generała Drury, dyrektora nacz. UNRRA w Polsce i mały Anglik Hollyday. Ekspedycja dokonała szeregu zdjęć w Krakowie, m. in. na Wawelu, bawiła również w Zakopanem, filmując krajobraz tatrzański.

## Wydawnictwa kościuszkowskie

Staraniem Głównego Komitetu Kościuszkowskiego zostanie w najbliższym czasie wydana broszura pod tytułem »Tadeusz Kościuszko w niewoli carskiej« oraz montaż sceniczny dla teatrów ludowych Bonarda Bujańskiego jak również katalog ilustrowany w wydaniu książkowym z wystawy Kościuszkowskiej w Krakowie w Muzeum Narodowym (o. d.)

## Wojewódzki kurs samorządowy

Przy Państwowym Liceum Administracyjnym w Krakowie zostaje uruchomiony z dniem 2 października br. roczny Wojewódzki Kurs Samorządowy.

Na powyższy Kurs będą przyjmowani kandydaci (kandydatki) do 25 lat, którzy złożyli przynajmniej małą maturę lub posiadają równorzędne wykształcenie zawodowe, wykazują dobry stan zdrowia i są obywatelami polskimi.

Ilość miejsc na Kursie jest ograniczona. Nauka jest bezpłatna. W czasie kursu uczniowie odbędą praktykę samorządową, możliwie w gminie swego zamieszkania. Przyjęci do służby samorządowej absolwenci Kursu po złożeniu z dodatnim wynikiem egzaminu końcowego uważani będą za pracowników umysłowych, ze średnim wykształceniem zawodowym.

Kandydaci zamieszkali w Krakowie winni kierować podania o przyjęcie na kurs z własnoręcznie napisanym życiorysem, oraz z odpisem świadectwa szkolnego do Wydziału Samorządowego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, za pośrednictwem Zarządu Miejskiego Wydział Organizacyjny Plac WW. Świętych 3/4 do dn. 15 września 1946 r. Kandydatom niezamożnym, którzy wykażą się odpowiednimi postępami zostanie przyznane w indywidualnych wypadkach stypendium, oraz zostanie im zapewniona 3-miesięczna praktyka płatna pod warunkiem zobowiązania się do dalszej pracy w Zarządzie Miejskim, po ukończeniu Kursu.

## Ochrona zabytków w Tarnowie

Przy katedrze Tarnowskiej odkryto kilka domów z XV w. w stylu gotyckim.

Po odsłonięciu muru jednego z nich ukazały się pierwotne gotyckie fragmenty, ciekawe tak pod względem murarskim jak i architektonicznym, oraz wyprawa z polichromią renesansową.

Budynek posiadał w sobie dużo ciekawych szczegółów: jak strop drewniany, kamienne oprawy okien, portale wewnętrzne pokrewne wawelskim. Obecnie jest przeznaczony na muzeum diecezjalne.

Krakowski Oddział ochrony zabytków zainicjował odbudowę 3 renesansowych domów z podcieniami stojących na rynku miasta Tarnowa. Głównie chodzi tu o zrekonstruowanie attyk. Praca jest już w toku.

W ostatnim czasie po ukończeniu jednego ze stylowych budynków przystąpiono do realizacji dalszych prac. Projekt wykonał inż. Stefan Świrszczyński. Jest to poważne osiągnięcie w dziedzinie odbudowy zabytków architektury lokalnej. (Bg)

## Potyczka z banderowcami

Ostatnio w rejonie Jamna Górna—Kraszewica oddział Wojska polskiego pod dowództwem płk. Komara stoczył walkę z ukraińskimi oddziałami banderowców, które grasowały na tamtejszych terenach, niszcząc i rabując dobytek ludności polskiej.

W energicznym pościgu za bandytami doszło do potyczki w czasie której 100 bandytów zostało zabitych i rannych. Wojsko Polskie zdobyło znaczną ilość broni maszynowej, ręcznej, duży zapas amunicji i 2 konie.

Wśród bandy znajdowała się duża ilość Niemców. Zlikwidowanie dywersyjnej bandy Ukraińców przyjęła ludność polska z pełną ulgą.

## Fatalne skutki nieostrożności

W niedzielę późnym wieczorem u wylotu ul. Piłsudskiego i Krasińskiego wpadł samochód na motocykl nadjeżdżający z deptaku.

Ponieważ obydwa pojazdy rozwinęły nadmierną szybkość, motocykl skutkiem zderzenia został całkowicie zniszczony, a kierowca motoru dr Czernik Rudolf i jego towarzyszka Walak Aniela odnieśli bardzo ciężkie rany.

Pogotowie ratunkowe przewiozło ich do szpitala św. Łazarza. Szofer samochodu, który prawdopodobnie spowodował wypadek, zbiegł.

## Gdzie będą studiować

### [illegible]

Zagadnienie przeznaczenia budynku Nr. 5 na Wawelu staje się przedmiotem coraz szerszej polemiki na łamach prasy. Zwolennicy Muzeum Etnograficznego ścierają się coraz ostrzej z obrońcami wydziału architektury już nie tylko w prasie ale i w terenie.

W dniu dzisiejszym w godzinach rannych 2 platformy z eksponatami Muzeum Etnograficznego zajechały przed gmach Nr 5 na Wawelu poczym zaczęto wyładowywać ich zawartość. Woźni Wydziału Architektury, nie mając odpowiedniej dyspozycji od właściwych władz, sprzeciwili się wstawieniu wyładowywanych eksponatów do budynku.

Ponieważ wyładowujący przemocą usiłowali wepchnąć przywiezione rzeczy do wnętrza gmachu, nie czekając na porozumienie z władzami Wydziału Architektury, narażając je nawet na uszkodzenie, zainterweniowali studenci Wydziału, którzy stanęli w obronie swojej uczelni.

Ostatecznie platformy odjechały, pozostawiając rzeczy przed gmachem architektury...

Pozostaje kwestia po czyjej stronie staną władze. Gmach na Wawelu jest jedynym pomieszczeniem studentów architektury. Zbliża się nowy rok szkolny, wpisy i egzaminy. Czyż tak jak w roku ubiegłym czekać mają studenci do listopada, czy nawet grudnia na rozpoczęcie studiów dlatego jedynie, że nie ma locum, które mogłoby służyć ich pracy?

Mówimy o braku wykwalifikowanych budowniczych architektów, o potrzebie nowych gmachów dla państwa, o odbudowie zniszczonych miast, mówimy o pomocy udzielanej uczącej się młodzieży i co? — Odbieramy im placówkę pracy, teraz na początku roku akademickiego?

# Akcja półkolonijna R. T. P. D. w Nawojowej

Zarząd Oddziału R. T. P. D. w Nawojowej pomimo starań o urządzenie na swoim terenie kolonii dla dzieci robotniczych z powodu braku funduszów nie mógł w tym roku w pełni zrealizować swoich zamierzeń a ograniczył się tylko do uruchomienia półkolonii w dwóch turnusach. I. turnus obejmujący 49 dzieci trwał od 15 lipca do 3 sierpnia br. II. turnus obejmujący 53 dzieci od 4 do 31 sierpnia.

Zarząd Oddziału doceniając potrzeby dziecka robotniczego wyczerpanego z sił sześcioletnią okupacją — postarał się tak urządzić półkolonię, jak i wyżywienie, by naprawdę dziecko przez okres pobytu na półkolonii przyszło do sił by móc walczyć z stojącymi przed nim trudnościami w nowym roku szkolnym.

Kierownictwo półkolonii spoczywające w rękach Przewodniczącego Oddziału R. T. P. D. tow. Ossolińskiego Jerzego, który z dobranym i pełnym poświęcenia personelem z tow. Dąb Anną, jako wychowawczynią zapewnił uczestnikom półkolonii pełną troskę o zdrowie, dobre wyżywienie, higienę i rozrywki tak, że roześmiane i wesołe buzie na zakończenie półkolonii były pełne smutku i zalane łzami — co jest najlepszym dowodem, że dzieciom było dobrze.

Nadmienić przytym należy, że ta pierwsza półkolonia na naszym terenie, którą objęła dziecko robotnika i chłopa we wsi, była równocześnie dowodem stwierdzającym opiekę nad klasą pracującą ze strony naszego Rządu Jedności Narodowej i przekonaniem do niedawna trzymanego w ciemnocie przez możnowładców robotnika i chłopa, jak dbać należy o dziecko, które jest tym zdrowym fundamentem pod budujący się potężny Gmach Demokratycznej Suwerennej Rzeczypospolitej Polski.

W zrealizowaniu wspomnianej akcji półkolonijnej przyszły nam z pomocą materialną i aprowizacyjną Zarząd Główny R. T. P. D. Inspektorat Szkolny w Nowym Sączu, Ubezpieczalnia Społeczna w Nowym Sączu i F-ma Bracia Kohut w miejscu.

Zakończenie półkolonii odbyło się uroczyście dnia 31 sierpnia br. w obecności przedstawicieli władz państwowych, samorządowych, Związków i Partii Politycznych, na które złożyły się przemówienia i produkcje uczestników półkolonii, zakończone o godz. 14-tej wspólną fotografią i obiadem, który w towarzystwie dzieci w miłym i pogodnym nastroju przeciągnął się do godz. 17-tej.

# Wielka katastrofa kolejowa

W nocy z poniedziałku na wtorek, około godz. 10-tej wykoleił się pociąg kolejowy na linii Zakopane—Kraków dojeżdżający do stacji Kalwaria Lanckorona.

Katastrofa przyniosła tragiczne skutki. 5 osób poniosło śmierć, 7 bardzo ciężko rannych, tak że w stanie beznadziejnym przewieziono je do szpitala. Szkody są bardzo duże. 20 wagonów uległo kompletnemu rozbiciu. Na miejsce wypadku przyjechała komisja techniczna.

Dochodzenia ustaliły, że przyczyną katastrofy było zerwanie się hamulców przy nadmiernej szybkości pociągu zjeżdżającego z góry. (M)

# Ludność pracująca Krakowa na odbudowę Stolicy

Zgodnie z uchwałą konferencji Zw. Zawodowych w dniach od 31. VIII. do 6. IX. b. r. na Fundusz Odbudowy Warszawy wpłynęły następ. składki:

F-ma „Lichtig" 1.983 zł., F-ma „Lena" 5.680 zł., F-ka „Kabel" 60.886 zł., F-ma „Agromechanika" 1.064 zł., F-ma „Luchtor" 450 zł., Młyn Podgórski 1.725 zł., Zjednoczenie Młyńsko-Piekarniane 5.569 zł., Państwowy Młyn Nr. 2 — 3.567 zł., Browar „Żywiec" w Żywcu 20.857 zł., F-ka „Columbus" 3.200 zł., F-ma „Faber" 1.100 zł., F-ka Obuwia „Dorynek" 4.713 zł., Spółdz. „Rymarz" 640 zł., Spółdz. „Garbarz" 1.855 zł., F-ka Obuwia „Globus" 3.680 zł., F-ka „We-De" 6.569 zł., F-ka „Dyres" 2.307 zł., Polskie Zakłady Garbarskie 10.578 zł., F-ma „Godzik" 2.625 zł., Spółdz. „Trwałość" 7.200 zł., F-ka Skór „Fortuna" 6.100 zł., F-ka Bielizny „So-Go" 866 zł., Centrala Tekst. Nr. 3. — 2.721 zł., F-ma „Skąpski" 43.233 zł., Prac. Państw. Komunikcaji Samoch. 29.563 zł., Warsztaty Żeglugi w Płaszowie 3.530 zł., Sekcja Węglarzy 5.000 zł., Prac. Zw. Zawod. Transp. 2.050 zł., Prac. Państw. 5.367 zł., Żupa Solna Wieliczka 6.300 zł., Państw. Niższa Szkoła Muzyczna 1.255 zł., Szkoła Muzyczna im. Żeleńskiego 1.485 zł., Państwowa Szkoła Umuzykalniająca 1.892 zł., Państw. Średnia Szkoła Muzyczna 1.959 zł., Państw. Wyższa Szkoła Muz. 5.100 zł., Filharmonia Krakowska 9.200 zł., Członk. Zw. Zaw. Muzyków Okręgu Krak. 44.255. zł

Łącznie wpłacono 335.077 zł.

Równocześnie wzywa się wszystkie Związki, które dotychczas nie wpłaciły jeszcze, zebranych sum do natychmiastowej wpłaty.

# „Bandyckie" porachunki

Dnia 9 bm. cywilni osobnicy zastrzelili w miejscowości Słona na granicy pow. Brzesko i Tarnów nieznanego mężczyznę. Dochodzenia ustaliły, że zastrzelonym jest groźny poszukiwany od dłuższego czasu, bandyta Nicpoń Eugeniusz, używający pseudonimu Granik.

Prawdopodobnie został on zastrzelony w czasie porachunków między członkami bandy. (M).

### PRODUKTY DLA WOJEWÓDZTWA KRAKOWSKIEGO

W ubiegłym miesiącu do Krakowa przybyły transporty mąki o wadze 1.200 ton, następnie duże ilości kaszy kukurydzianej, margaryny, mleka i konserw.

Poza tym przybyło 40 wagonów sooków owocowych oraz 15 wagonów odzieży. Produkty przeznaczone są dla potrzeb konsumcyjnych ludności województwa.

# Zmiany w prokuraturze

W krakowskiej prokuraturze Specjalnego Sądu Karnego nastąpiła ostatnio zmiana na stanowisku kierownika Prokuratury. Dotychczasowy kierownik Prok. Spec. Sądu Karnego mgr. Michał Trembałowicz został przeniesiony do Warszawy.

Funkcje kierownika Prokuratury powierzono prokuratorowi Specjalnego Sądu Karnego mgr. Adamowi Jagielskiemu.

# Eksport cukierków do Szwecji

Polska otrzymała zamówienie od Szwecji na dostawę 500 ton cukierków. Cukierki te mają wyprodukować dwie fabryki Wedel i Piasecki.

Fabryka Piaseckiego rozpoczyna w najbliższym czasie produkcję w ilości 20 ton miesięcznie na eksport do Szwecji. Przemysł cukierniczy rozwija się w kraju zadawalająco, wszystkie fabryki należące do Zjednoczenia Przemysłu Cukrowego w Krakowie, a więc Piasecki, Suchard, Helia i częściowo Wander w miesiącu sierpniu wykonały naznaczony plan w 100 procentach. Surowców do wyrobu cukierków jest pod dostatkiem. Obecnie 500 ton cukru znajduje się na składzie. Natomiast brak jest surowca do wyrobu czekolady, jak masło kakaowe, ziarno kakaowe i mleko w proszku. Obecnie wyrabia się czekoladę z surowców pochodzących z darów UNRRA.

# Cukier dla dzieci do lat 12-tu

W najbliższych dniach wydawać będą sklepy rejonowo-mleczarskie dla dzieci do 12-tu lat na karty dziecinne sierpniowe, odcinek Nr. 3 po 0,25 kg cukru, w cenie zł. 16 za 1 kg.

# Rejestracja pojazdów mech.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Aprowizacji i Handlu z dnia 12. 6. 46 L. dz. P. S. — 6303 w sprawie inwentaryzacji pojazdów mechanicznych zarejestrowanych na Ministerstwo Aprowizacji i Handlu, Zarząd Miejski w Krakowie podaje do wiadomości co następuje:

1) Inwentaryzacja pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych na Ministerstwo Aprowizacji i Handlu dla m. Krakowa i powiatu krakowskiego, odbędzie się dnia 20 września br. na Błoniach, koło boiska KS „Cracovia" o godz. 8-mej.

2) Do inwentaryzacji mają się zgłosić wszystkie instytucje oraz osoby, które mają zarejestrowane pojazdy mechaniczne na Ministerstwo Aprowizacji i Handlu.

3) Pojazdy mechaniczne będące w akcjach specjalnych, będą inwentaryzowane w miejscach, gdzie się w okresie inwentaryzacji znajdują.

4) Użytkownicy, którzy nie mogą doprowadzić pojazdów mechanicznych do inwentaryzacji, obowiązani są przedłożyć papiery tych pojazdów i zaświadczenie, gdzie się znajduje pojazd, wydane przez powiatowy Referat Aprowizacji i Handlu.

5) Niezgłoszenie pojazdu do inwentaryzacji, bez należytego usprawiedliwienia, powoduje utratę pojazdu mechanicznego.

6) W dniach 3 i 4 października br. będzie dodatkowa inwentaryzacja dla tych, którzy w przewidzianym terminie nie mogli się zgłosić.

7) Opłaty inwentaryzacyjne wynoszą:

od wozów ciężarowych 100 zł.,
od wozów osobowych 75 zł.,
od motocykli 50 zł.

8) Inwentaryzację przeprowadzać będzie Komisja Inwentaryzacyjna, w której skład wchodzi Przedstawiciel Biura Planowania Transportów Ministerstwa Aprowizacji i Handlu, Pełnomocnik dla Spraw Transportowych Ministerstwa Aprowizacji i Handlu na Województwo Krakowski względnie przedstawiciel Oddziału Transportowego Wojewódzkiego Wydziału Aprowizacji i Handlu oraz przedstawiciel Okręgowego Urzędu Samochodowego.

9) Od orzeczeń Komisji przysługuje zainteresowanej osobie prawo odwołania do Ministerstwa Aprowizacji i Handlu, Biuro Planowania Transportów, w ciągu 7-miu dni od wydania orzeczenia.

# Co otrzymamy na karty

Miejski Wydział Aprowizacji i Handlu zawiadamia, iż w najbliższych dniach sklepy rejonowe i konsumy wydawać będą następujące artykuły żywnościowe na odcinki kart żywnościowych z miesiąca września br.:

Konserwy mięsne: Kat. I. odcinek Nr. 28, 29 i 34.

Z uwagi na różne wielkości puszek sklepy wydawać będą albo po 1 puszce o wadze 0,7938 kg w cenie zł. 9.50, lub po dwie o wadze 0,3402 kg. w cenie zł. 4.10, względnie po 4 puszki o wadze 0,1701 kg w cenie 2.05 za 1 puszkę.

Dod. „C" odcinek Nr. 9 a 1 puszka 0,3402 kg.

Płatki owsiane: Kat. I odcinek Nr. 25, 26, 27 i 36 à 2 kg. — Dod. „C" odcinek Nr. 6 a 1 kg. w cenie zł. 1.70 za 1 kg.

Mąka pszenna: Kat. I odcinek Nr. 9, 10, 15 i 16 a 2 kg. Kat. II odcinek Nr. 9, 10, 15 i 16 a 1.50 kg. wydają sklepy Spółdzielni „Praca" i Związku Kolejowego; sklepy rejonowe i konsumy z posiadanych zapasów. Dod. „D" odcinek Nr. 7 kart dziecinnych a 2 kg wydają sklepy rejonowo-mleczarskie. — Cena zł. 2 za 1 kg.

Chleb: Kat. I odcinki Nr. 1 do 8, 17 do 23, 42, 43 = 8,5 kg. — Kat. II odcinki Nr. 1 do 8, 17 do 21 = 6,5 kg. Kat. IR odcinki Nr. 1 do 8, 17 do 20 = 6 kg. po 0,50 kg na każdy odcinek. Dod. „C" odcinki Nr. 1 do 4 = 4 kg. po 1 kg na każdy odcinek.

Równocześnie wzywa się te sklepy rejonowe i konsumy, które z powodu braku nie otrzymały jeszcze przydziału grysiku kukurydzianego względnie mąki na miesiąc sierpień, by zgłosiły się po odbiór w Spółdzielni „Społem" w czasie od 15 do 20 bm.

Wydział Aprowizacji i Handlu zaznacza, iż powyższe artykuły nie pobrane do dnia 30 września ulegają bezwzględnemu przepadkowi, a odcinki niewykorzystane tracą swą ważność.

# Program zimowy Polskiego Radia

W dniach 25, 26 i 7 bm. odbędzie się w Krakowie Ogólno-polska Konferencja radiowa. — Ma ona rozstrzygnąć o rodzaju programu, jaki wniesie Kraków na fali ogólno-polskiej.

Dziedzina artystyczno-oświatowa byłaby najodpowiedniejsza dla miasta, które stało się ogniskiem kultury Polski. Ma ono jednak poważnego konkurenta, jakim jest Warszawa.

Jednym z głównych projektów radia będzie utworzenie tzw. Uniwersytetu Radiowego. Poza tym konferencja ustali program zimowy Polskiego Radia. Dział kulturalny — jako nowość okresu, wysuwa na czoło cykl zagadnień kulturalno-oświatowych, prowadzonych przez Dra Wykę i Natansona, następnie odcinki teatralne Leśnodorskiego, prelekcje popularne o Mickiewiczu J. Przybosia, zebrania literackie z „Odrodzenia" z naciskiem położonym na część czysto literackiej formy.

Specjalną uwagę stawia się na przyszłe odcinki filharmoniczne i transmisje z oper. Połączenie nowego repertuaru z dawnymi kwadransami poetyckimi, transmisjami z teatru, rewii, słuchowiskami, rozmowami o lekturze etc. byłoby dużym plusem na korzyść Radiostacji krakowskiej.

B. G.

## Uwaga na cyganki

Ostatnio dokonana została w Cichym Kąciku przy ul. Odrowąża znaczna kradzież mieszkaniowa na szkodę ob. Godlewskiej Matyldy. Łupem złodziei padło 7.000 zł, 3 futra i lisy oraz inne części garderoby.

Dochodzenia ustaliły, że kradzieży dokonały Cyganki.

Podjęto energiczne poszukiwania za sprawczyniami.

## Napad rabunkowy na szkołę

W nocy z 9-go na 10-go b. m. banda leśna dokonała zbrojnego napadu na szkołę w Mszanie Dolnej. Sprawcy zrabowali artykuły żywnościowe a następnie udali się do mieszkania kierownika szkoły ob. Czajki Stanisława, gdzie pod terrorem broni zrabowali 4 pary butów i kilkadziesiąt tysięcy złotych. Za sprawcami, którzy po dokonaniu rabunku zbiegli podjęty został pościg. (M).

## Dożywotnie więzienie za udział w bandzie

Rejonowy Sąd Wojskowy rozpatrzył wczoraj sprawę 18-letniego Romana Dyducha członka bandy „Ognia" oskarżonego o dokonywanie wspólnych napadów z bandą w okolicach Makowa i Stryszowa. W szeregu zbrojnych napadów oskarżony ma na sumieniu udział w napadzie na pociąg w Makowie.

W wyniku przewodu sądowego Rejonowy Sąd Wojskowy skazał Dyducha na dożywotnie więzienie, biorąc pod uwagę jego młody wiek.

Równocześnie w toku rozprawy przeciw oskarżonym Listwanowi i Hutniczakowi za utrzymywanie kontaktów z bandami terrorystycznymi Rejonowy Sąd Wojskowy skazał obydwóch na 5 lat więzienia. (M).



## Zawiadomienie

Na zalecenie Zarządu Głównego Zw. Zaw. Dziennikarzy RP. dnia 12 września br. o godzinie 17-ej w lokalu PAP przy ul. Basztowej 15 m. 4, odbędzie się zebranie należących do Związku kolegów-dziennikarzy dla omówienia pilnych spraw zawodowych.

Stawiennictwo obowiązkowe.

Zarząd Oddziału

## w TEATRACH

**TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO** — godz. 19-ta „**Mieszczanie**" szkic dramatyczny w 4-ch aktach Maksyma Gorkija.

**TEATR KAMERALNY TUR-u** — godz. 19-ta „**Codziennie o 5-tej**" Hennequina i Vabera.

**SCALA** — godz. 20.30 „Świt, dzień i noc" komedia Noccodemiego.

„**GROTESKA**" (ul. Skarbowa 2) — godz. 18.15: „**Kralan Uśmiechu**" Franciszka Lehara.

Sąd Grodzki w Krakowie
dnia 5 września 1946 r.
sygn. I 2 Zg. 734/46

### OGŁOSZENIE.

Na wniosek Józefa Markusa zamieszkałego w Krakowie, ul. Ujejskiego 15 wszczął Sąd postępowanie o stwierdzenie zgonu:

Pesel Szprincy vel Pauliny Licht zamężnej Markus, córki Kalmana Lichta i Goldy z d. Seidenfrau, lat 56 zamieszkałej stale w Krakowie.

Wymieniona, przebywała w czasie okupacji w Tarnowie, skąd w dniu likwidacji ghetta tj. 2 września 1943 r. wywieziona została do obozu śmierci w Oświęcimiu, gdzie zginęła.

Wzywa się wszystkie osoby, któreby o wymienionej mogły udzielić wiadomości, aby w terminie jednego miesiąca doniosły o tym Sądowi.

Po upływie tego terminu, Sąd orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sędzia Grodzki:
Dr. Regniewicz

Sąd Grodzki w Krakowie
dnia 18. V. 1946.
I 2 Zg. 192 46.

### OGŁOSZENIE.

Sąd Grodzki w Krakowie na wniosek Władysława Grünberg Gawrońskiego zam. w Krakowie wszczął postępowanie celem stwierdzenia zgonu Anny z Grünbergów Lazarus ur. 13. XI. 1913 w Krakowie córki Hirscha vel Harry i Sary vel Salomei z Silberzweigów zamieszkałej w Krakowie, którą w dniu 28 października 1942 wywieźli w czasie akcji z Ghetta w Krakowie Podgórzu transportem w niewiadomym kierunku i od tego czasu nie dała o sobie znaku życia.

Wzywa się osoby, które mogą o wymienionej udzielić wiadomości aby o tem donosły Sądowi w terminie do 1 miesiąca.

Po upływie tego terminu Sąd orzeknie o wniosku.

Sędzia Grodzki:
Kula

## repertuar KIN Krakowskich

od piątku 6 września 1946 r.

Scala — „DELEGAT FLOTY".
Uciecha — „KOCHAJ TYLKO MNIE".
Gdańsk — „SZARY LORD".
Wolność — „CZAPAJEW".
Świt — „ŚLUBY KAWALERSKIE".
Wanda — „ZYGMUNT KŁOSOWSKI".
Apollo i Sztuka — „HONOLULU".
Warszawa — film pt. SZCZĘŚLIWA 13.

Początek programów: Scala: godz. 15, 17 i 19. — Apollo, Uciecha: 16, 18, 20. — Pozostałe kina: 15.30, 17.30, 19.30.

Przedsprzedaż w biurze Przedsprzedaży, Kraków, ul. Wiślna 2, od godz. 9—11.30 na dzień bieżący i od 13—16 na dzień następny.

## Radio

na dzień 12 września 1946 r. (czwartek)

**Kraków** Godz. 6.00 Sygnał czasu, pieśń „Kiedy ranne wstają zorze" i Kalendarz historyczny; 6.05 Dziennik poranny; 6.20 Odczytanie programu lokalnego na dzień bieżący; 6.25 Gimnastyka poranna; 6.35 Muzyka poranna; 6.57 Sygnał czasu z Krak. Obserwatorium Astronomicznego; 7.00 Muzyka poranna; 7.30 Powtórzenie najważniejszych wiadomości dziennika porannego; 7.35 Koncert życzeń; 8.20 Informacje ogólnopolskie; 11.30 Kronika krakowska; 11.40 Muzyka ludowa; 11.57 Sygnał czasu z Krak. Obserwatorium Astronomicznego; 12.00 Bicie zegara i hejnał z Wieży Mariackiej; 12.05 Dziennik południowy; 12.20 Wiadomości gospodarcze; 12.30 Życie gospodarcze; 12.35 Utwory fortepianowe w wyk. Tatiany Woytaszewskiej-Jandaszewskiej; 12.55 „5 minut poezji"; 13.00 „Na ziemiach odzyskanych"; 13.15 Z życia narodów słowiańskich; 13.30 Koncert rozrywkowy; 14.00 Audycja dla dzieci. Pogadanka; 14.15 Audycja dla młodzieży; 14.30 Reportaż. 14.40 Rezerwa; 14.50 Skrzynka techniczna w oprac. inż. Wawrzyńca Chochockiego; 14.57 Chwila muzyki z płyt; 15.00 Odczyt prof. dr Józefa Siborskiego, pt. „Z życia ryb użytkowych naszego Bałtyku"; 15.15 Muzyka kameralna w wyk. Kwartetu smyczkowego Rozgłośni Krakowskiej; 15.45 Art. inż. Jana Nawrockiego pt. „Szkolnictwo zawodowe w okręgu krakowskim; 15.50 Chwila muzyki z płyt; 16.00 Dziennik popołudniowy; 16.30 Pieśni w wykonaniu Cecylii Izygrymówny; 16.55 Reportaż pt. „Jak powstaje gazeta"; 17.10 „Mozaika muzyczna". Wykonawcy — Maria Łanka (piosenki); 17.50 Odbudowujemy Warszawę; 17.55 „Ze świata radia"; 18.00 Kącik świetlicowy; 18.10 Audycja literacka 18.30 Aria i pieśni; 19.00 „Nauka przy głośniku"; 19.30 Audycja słowno-muzyczna „Włoscy śpiewacy" — oprac. Karola Stromengera; 20.00 Dziennik wieczorny; 20.30 „Nasze pieśni" w wyk. Krystyny Szczepańskiej; 20.45 „Eksperyment", słuchowisko według Franciszka Bouthet w radiofonizacji Czesława Nowickiego; 21.10 Muzyka; 21.45 Rozmaitości; 21.55 Odczytanie programu lokalnego na dzień następny; 22.00 „Pokrzywy nad Brdą"; 22.15 Koncert Orkiestry Tanecznej P. R.; 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika radiowego; 23.20 Program na jutro; 23.30 Hymn i zakończenie programu.

**Czytajcie**
**rozpowszechniajcie**
**„NAPRZÓD"**

## Przetarg nieograniczony

Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego w Warszawie ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony na dostawę:

**60.000 szt. skrzyń t. zw. uniwersalnych**

do wyrobów P. M. S. do butelek o pojemności 1.0 L, 0.5 L, 0.25 L.

Bliższe informacje oraz rysunki skrzyń otrzymać można w godz. 9-12 w Biurze Zakupów Materiałów Pomocniczych DPMS, przy ul. Leszno Nr. 1 (II piętro, pokój Nr. 211).

Oferty w zalakowanych kopertach, bez żadnych znaków firmowych z napisem: „Oferta na dostawę skrzyń uniwersalnych" należy składać w Dyrekcji P. M. S. (Kancelaria Główna, pokój Nr. 109) do godz. 11 rano dnia 30 września 1946 r., po czym nastąpi otwarcie ofert.

Do wewnątrz koperty ofertowej należy włożyć kwit wadialny na sumę 30.000 zł. (trzydzieści tysięcy).

Dyrekcja P. M. S. zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn oraz bez zobowiązania ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań, prawo częściowego skorzystania z oferty, prawo wyboru przedsiębiorcy bez względu na wynik przetargu.

Oferta obowiązuje w ciągu 20-tu dni od dnia otwarcia.

Wadia, dotyczące nieprzyjętych ofert będą zwrócone najpóźniej w terminie 10-ciu dni po otwarciu ofert.


CENNIK OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia na 1 i 2 stronie za 1 mm szpalty . . . . . 20 zł. w tekście za 1 mm szpalty . 15 zł. za tekstem . . . . . 10 zł. Drobne ogłoszenia za słowo . 5 zł. Poszukiwanie rodziny, pracy . 2 zł. W niedzielę i święta o 50% drożej. Tłustym drukiem 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Naprzodu", ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" plac Szczepański 9. Polska Agencja Prasowa PAP, Basztowa 15 i upoważnieni akwizytorzy Wydawnictwa.

PRENUMERATA „NAPRZODU" wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 45 zł. — z odnoszeniem do domu w Krakowie 55 zł. — na prowincji, pocztą 50 zł. — Prenumeratę przyjmuje: Administracja „Naprzodu" Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" Plac Szczepański 9. Placówki Sp. „Czytelnik" na terenie miasta Krakowa i upoważnieni akwizytorzy. — Na prowincji Powiatowe Komitety Polskiej Partii Socjalistycznej. Konto P. K. O. nr IV- 813, na które można przesyłać prenumeratę „Naprzodu" i należytość za inseraty.

Wydawca Spółdzielnia Wydaw. „Wiedza" — Redaktor Jerzy Waśniewski — Redakcja i administracja Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — Tel. [illegible]
Odbito czcionkami Drukarni Spół. „Wiedza" Nr. 2 „Naprzód" — Kraków, ul. [illegible]